

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΕΘΕΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 20
264—Γραφεῖον ὁδ. Ἑρμοῦ—264

Συνεχίζοντες τὸ ἐπόμενον μὲ τὸ κύριον ἄρθρον τοῦ προηγουμένου ἀριθμοῦ ἀποδεικνύομεν τὸ ἀβάσιμον, τὸ μάταιον ὡς καὶ τὸ ἀσύγγνωστον τῆς ἀπιστίας ἐξ αὐτῆς τῆς ὁμολογίας διακεκριμένων ἀπιστῶν. Ἄξιον παρατηρήσεως δὲ εἶναι ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀπίστων πώποτε προσέβαλε τὴν χριστιανικὴν ἀρετὴν, οὐδεὶς ποτὲ ἀπανταχοῦ καὶ πάντοτε σεμνύεται ἐπὶ τῇ ἀπιστίᾳ ἀλλὰ πολλοὶ προσποιούνται τὸν χριστιανὸν καὶ ὑποκρίνονται τὸν εὐσεβῆ ἐξ οὗ δικαιούμεθα νὰ συμπεράνομεν ἢ ἔλλειψιν πεποιθήσεως ἐν τῇ ἀπιστίᾳ ἢ ἔλλειψιν εἰλικρινείας, διότι ἄλλως ὤφειλον ν' ἀποθάνοσιν ὡς μάρτυρες διαδίδοντες τὰς ἀρχὰς ταύτας. Ἄλλ' ἐνῷ ὁ χριστιανισμὸς ἀπαιτεῖ ὡς δείγμα εἰλικρινείας τὴν ἐξάσκησιν τοῦ αἰσθήματος τῆς αὐταπαρνήσεως, ἡ ἀπιστία καλλιεργεῖ τὸν ἐγωϊσμὸν, ἐνῷ τὸ χριστιανικὸν ἐλατήριον εἶναι ἡ ἀγάπη τὸ τῆς ἀπιστίας εἶναι τὸ συμφέρον καθόσον αὕτη ἀναγνωρίζει οὐδὲν ἀνώτερον τοῦ ἐγῶ.

Ὁ Βίλμοτ ἄπιστος, ἀποθνήσκων, ἔτεινε τὴν τρέμουσαν κατεσκληκυῖαν αὐτοῦ χεῖρα ἐπὶ τῆς Ἰερᾶς βίβλου καὶ ἐξεφώνησε μετ' ἐπισημότητος καὶ ἐνεργείας, «Ἡ μόνη ἀντίρρησις κατὰ τοῦ βιβλίου τούτου ἐστὶ, κακὸς βλος!»

Ὁ Λόρδος Βάριγκτων ἠρώτησε ποτὲ τὸν Κόλλινς, τὸν ἄπιστον συγγραφέα, διατί, ἐνῷ ἐφαίνετο αὐτὸς ἔχων ἐλαχίστην θρησκείαν, ἐλάμβανε τσαούτην φροντίδα, ἵνα οἱ ὑπηρετῆται αὐτοῦ μεταβαίνωσι τακτικῶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν; Οὗτος δὲ ἀπάντησεν, «ὕψω; ἀποτρέψω αὐτοὺς νὰ μὲ κλέπτωσιν ἢ φονεύσωσιν.»

Ὁ Βίλνεϋ, ἄπιστος διάσημος, κατελήφθη ποτὲ ὑπὸ σφοδρᾶς θυέλλης ἐν τῇ θαλάσῃ· περιελθὼν δὲ εἰς μεγίστην ἀνησυχίαν, περιέτρεχε κραυγάζων, «Ὁ Θεέ μου, Θεέ μου, τί νὰ πράξω;» Μετὰ ταῦτα ἡ θύελλα κατέπαυσε, καὶ ὁ ἄπιστος ὅστις πρότερον περιέπαιζε καὶ ἐμυκτήριζε τὸν χριστιανισμὸν τόσοῦτον ἐταπει-

νώθη καὶ ἠσχύνθη ὥστε δὲν ἐτόλμησε νὰ φανῆ ἔξω ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.

Ὁ Πάιν, εἶπε ποτὲ, «Περὶ ἤλθον τὸν χριστιανικὸν τῆς Ἐδέμ κῆπον, καὶ διὰ τοῦ ἀπλοῦ μου πελέκεως κατέκοψα τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ δένδρα του, καὶ σὺς μόλις ἓνα μόνον βλαστὸν ὄρθιον.» Καὶ τὸ καυχηματίας οὗτος ἐξεφώνησε, ἐν τῷ εἰλικρινῶς ἐλέγχῳ συνειδήσεως καὶ τρόμῳ προτοῦ ἀποβάλλει. Ὁ ἔδιδον κόσμους ὀλοκλήρους, ἐάν τοις σείχον, ἵνα μὴ «Ὁ αἰὼν τοῦ λόγου,» οὐδέποτε ἐδημοσιεύετο.

Ὁ Γίββων, ἐν τῇ διασημῇ αὐτοῦ «Ἱστορίᾳ τῆς παρακμῆς καὶ πτώσεως τῆς Ῥωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας» ἀφῆκε ἀφθιτον μνημεῖον τῆς κατὰ τοῦ Εὐαγγελίου ἐχθρότητος αὐτοῦ. Διέτριψεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ἐν Ἐλβετίᾳ ἔνθα διὰ τῶν κερδῶν τῶν συγγραμμάτων του, ἠγόρασε μέγα κτήμα. Ἡ περιουσία αὕτη περιήλθεν εἰς κύριόν τινα ὅστις, ἐκ τῶν ἐνοικίων μόνον δαπανᾷ μέγα ποσὸν ἐτησίως εἰς τὴν διάδοσιν αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ Εὐαγγελίου τὸ ὅποιον ὁ προκατοχος αὐτοῦ δολίως ἐπειράθη νὰ ὑποσκάψῃ, μὴ ἔχων τὸ θάρρος φανερῶς νὰ ἐπιτεθῇ κατ' αὐτοῦ.

Ὁ Βολταίρος ἐκκυχᾶτο ὅτι διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς θὰ ἀνέτραπε τὸ αἰκοδόμημα τῆς χριστιανισμοῦ, ἕπερ ἀπήτησε τὰς χεῖρας δώδεκα ἀποστόλων πρὸς οἰκοδομὴν αὐτοῦ. Σήμερον τοῦ πιεστηρίου δι' οὗ ἐν Φερναῖ ἐτύπωνεν τὰς βλασφημίας του, γίνεται χρῆσις ἐν Γενεύῃ πρὸς τύπωσιν τῶν Ἁγίων Γραφῶν. Οὕτω δὲ αὐτὴν τὴν ἰδίαν μηχανὴν ἦν ἐκίνει πρὸς καταστροφὴν τοῦ πρὸς τὴν Γραφὴν σεβασμοῦ, μεταχειρίζονται νῦν εἰς διάδοσιν τῶν ἐν αὐτῇ ἀληθειῶν.

«Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος» ἀποσυγοῦντες τὸ πονηρὸν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροὶ, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, ταῖς χρεῖαις

τῶν ἀγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες· εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε, καὶ μὴ καταράσθε. Χαίρειν μετὰ χαϊρόντων, καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονούντες· μὴ τὰ ὑψηλά φρονούντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι· μὴ γίνεσθαι φρόνιμοι παρ' ἐχυτοῖς· μηδὲν κακὸν ἀντι κακοῦ ἀποδιδόντες· προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων· εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες.»

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΟΔΟΘΕΡΑΠΩΝ.

DRAMATION EIS PRAEIN MIAN.

(Συνέχεια καὶ τέλος).

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ.

Κ. ΔΕΜ. Νὰ κατοικήσω ἀλλαχοῦ καὶ εἰς ποῖον μέρος, Θεέ μου; Ἄ! (πίπτει ἐπὶ τινος ἔδρας.) Θὰ λάβῃ τὸ γραφεῖον, ὅσον ἀπολείπεται μοι ἐκ τῆς πτωχῆς μου κόρης... Τὸ γραφεῖον τοῦτο, ὅπερ ἐμπεριέχει ἐν τούτοις πολλὰ χρήματα, ἅτινα θὰ μὲ ἐξήγαγον τῆς ἀμνηστίας (ἐγείρεται.) Ἄ! ὅποια ἐλπίς! Ἐάν ὁ κύριος Σεντωβίν εἶναι καλὸς, ἐλευθέρως, εἶναι δυνατόν ἡ ἀποστροφή μικρὰν τινα ποσότητα εἰς ἐκεῖνο, ὅπερ τῷ ἄλλῳ ἀνήκει αὐτῷ! Ἐάν τῷ προσέφερον ἐν τούτῳ αὐτὸ θὰ ἐδίδοτο ἀπέναντι τοῦ λογαριασμοῦ μου. Ἄ! ἔάν ἤρχετο ὁ κ. Σαιντωβίν ἄλλῃ καὶ ὁ Ροβέρτος αὐτὸς δὲν ἐπανήλθεν...

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ.

Κυρία Δεμάρ, Ροβέρτος.

Κ. ΔΕΜ. Ἄ, λοιπόν;

ΡΟΒ. Ὁ κ. Σαιντωβίν δὲν ἦτο οἶκος, ἀλλὰ τὸ γραμματοφυλάκιον τῷ ἀνήκει καὶ εἰμι βέβαιος ὅτι θὰ ἔλθῃ. Ὄταν ὑπῆρχε, εὗρον ὑπῆρτην τινὰ ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ... Ὡ! ὅποια μεγαλοπρέπεια! ὅποια ἀγάλματα, δωμάτια!...

Κ. ΔΕΜ. Τέλος;

ΡΟΒ. Εἶπον τῷ ὑπῆρτη ὅτι πολλὸν λοιποῦμαι ὅτι ὁ κύριος του ἐξῆλθε καθ' ὅτι τῷ ἔφερον ἀγγελίαν τινὰ ἐνδιαφέρουσαν αὐτὸν πολὺ. «Ἄ! προκείται μοι λέγει, ἴσως περὶ τοῦ γραμματοφυλακίου του». Ἦτο καθαρὸν, δὲν ἔχει οὕτως;

Κ. ΔΕΜ. Ναι, ἔπειτα;

ΡΟΒ. Ὁ ὑπῆρτης μοι ἐπρότεινε νὰ μὲ φέρῃ, ἵνα διημιλῶ πρὸς τὸν θαλάμηπδον, ἄνδρα τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ κ. Σαιντωβίν. Συγκατανεύσας, ὠδηγήθη πρὸς τινὰ γέροντα κύριον, τεσσαρακοντούτη περίπου καὶ πρὸς δὲ ἔδωκα τὴν διεύθυνσίν μου καὶ ὅστις μοι εἶπεν ὅτι ὁ κύριος του θὰ ἦναι ἐνταῦθα σχεδὸν πρὸ ἐμοῦ.

Κ. ΔΕΜ. Τότε δὲν πρέπει ν' ἀργήσῃ ἐν τούτοις τόσον τὸ καλλίτερον, διότι εἶναι συνήθεια ἐκεῖνος ὅστις ἀποδίδει ἐν γραμματοφυλάκιον νὰ λαμβάνῃ ἀμοιβήν.

ΡΟΒ. Ἀμοιβήν; διατί λοιπόν; διότι ἐφύλαξα τὰ χρήματα ἐνὸς ἄλλου;

Κ. ΔΕΜ. Διότι ἔλαβες τὰν λόπον ν' ἀναζητήσης τὸ πρόσωπον εἰς ὃ ἀνήκει.

ΡΟΒ. Μέγας κόπος, διότι ὑπῆγα ἀπὸ ἐδῶ εἰς τὸ βουλεζαρτ Μοντμάρτ! Ὡ! ὄχι, δὲν θέλω τίποτε διὰ τοῦτο.

Κ. ΔΕΜ. (μετὰ λύπης) Δὲν γνωρίζεις...

ΡΟΒ. Τί λοιπόν;

Κ. ΔΕΜ. Ὅτι ἐν καιρῷ τῆς ἀπουσίας σου ὁ κ. Μορίν ἀνέβη διὰ νὰ μοι ζητήσῃ τὰ δύο μνηστια, ἅπερ τῷ ὀφείλω· καὶ ἐάν δὲν δυνήθω νὰ τὰ πληρώσω ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν θὰ μὲ ἀποβάλῃ τῆς οἰκίας.

ΡΟΒ. Ὡ! θεέ μου· τί λέγεις;

Κ. ΔΕΜ. Ποσότης ἐξ ἑβδομήκοντα φράγκων, ἥτις μᾶς ἐλλείπει· ὥστε ἐάν ὁ κ. Σαιντωβίν σοι προσέφερε τέσσαρα ἢ πέντε λουδοβίκια, πρέπει νὰ τὰ λάβῃς Ροβέρτε.

ΡΟΒ. Θὰ τὰ λάβῃ, θὰ τὰ λάβῃ· ἀλλ' εἶναι πολὺ κακὸς αὐτὸς ὁ κ. Μορίν.

Κ. ΔΕΜ. Τῷ ὀφείλομεν αὐτὰ τέκνον μου· εἶναι ἀναγκασμένος καὶ οὗτος νὰ πληρώσῃ τὸν ἰδιοκτητήν.

ΡΟΒ. Δικαίως... δὲν ἐσκέφθην ὅμως ποτὲ ἐγὼ περὶ τοῦ ἐνοικίου τούτου.

Κ. ΔΕΜ. Εἰς τὸ ἐξῆς θὰ φροντίσωμεν... κάποιος ἔρχεται... (ὁ Ροβέρτος ἀνοίγει τὴν θύραν.)

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ.

Οἱ αὐτοί, κύριος Σαιντωβίν.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Ἦ κυρία Δεμάρ;

Κ. ΔΕΜ. Εἶμαι ἐγὼ, κύριε.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Ἐμαθον ὅτι ἐν καιρῷ τῆς ἀπουσίας μου μὲ ἐζητήσατε εἰς τὴν οἰκίαν μου διὰ τινος ὀδοθεράποντος, ὅστις μοι ἀφῆκε τὴν διεύθυνσίν σας.

Κ. ΔΕΜ. Ὁ κύριος εἶναι ὁ κύριος Σαιντωβίν;

Κ. ΣΑΙΝΤ. Μάλιστα· Ἐξ ὅσων μοι εἶπον οἱ ὑπῆρται μου, ἐλπίζω νὰ μάθω τι ἐνταῦθα περὶ τοῦ γραμματοφυλακίου, ὅπερ ἔσχον τὴν ἀτυχίαν νὰ χάσω χθὲς τὸ ἑσπέρας. Ἐν αὐτῷ περιείχοντο δέκα χιλιάδες φράγκα εἰς τραπεζικὰ γραμματῖα καὶ ἐπιστολὴ τις ἐκ Νέας Ὑόρκης, ἐν ἧ...
Κ. ΔΕΜ. Ἀρκεῖ δὲν ἠνοίξα, κύριε, τὴν ἐπιστολήν ἢ ἐπιγραφὴ ἤρκει νὰ μᾶς καταδείξῃ τὴν ὑμετέραν κατοικίαν καὶ ὁ ἀνεψιός μου ἐπροθυμοποιήθη νὰ σπέυσῃ πρὸς ὑμᾶς.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Θὰ ἦναι αὐτὸ τὸ παιδίον, ὅπερ εὗρε τὸ γραμματοφυλάκιον;

ΡΟΒ. Μάλιστα· ἐν τῇ διόδῳ τοῦ Βουλ-Ρουζ, ἥτις φέρει πρὸς τὴν ἑδρὸν Ρίσευερ.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Αὕτη εἶναι πραγματικῶς ἡ ὁδὸς, ἢν ἔλαβον, ἐγκαταλείπων τὴν οἰκίαν τοῦ συμβολαιογράφου μου· ἀλλὰ πῶς θὰ βεβαιωθῆτε, κυρία, ὅτι ὅλον τοῦτο μοι ἀνήκει;

Κ. ΔΕΜ. Ἀρκεῖ, κύριε· αἱ πληροφορίες, ἃς μᾶς ἐδώκατε δὲν μοι ἀφίνουσιν οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν (λαμ-

βάνει τὸ γραμματοφυλάκιον ἐκ τοῦ γραφείου καὶ τὸ δίδει αὐτῷ). Ἴδου τὸ γραμματοφυλάκιόν σας, ἐν ᾧ θὰ εὗρετε πᾶν ὅτι εὗρομεν.

Κ. ΣΑΙΝΤ. (παρατηρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματοφυλακίῳ, ρίπτει τὰ βλέμματα περίξ αὐτοῦ, λαμβάνων τὴν χεῖρα τῆς κ. Δεμάρ.) Κυρία, παρομοίαν πράξις εἶναι σπανία.

Κ. ΔΕΜ. Ἀγαπῶ νὰ πιστεύω τὸ ἐναντίον, κύριε.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ προσφέρω τῷ υἱῷ σας μερὶδα τινὰ ἐξ ἐκείνων, ἃ μοι ἀποδίδει· λάβε, νεέ μου φίλε.

Κ. ΔΕΜ. Ἐν γραμματίον τῶν χιλίων φράγκων! εἶναι πολὺ, πάρα πολὺ, κύριε.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Ὅχι, ὄχι, τὸ ἀπαιτῶ.

ΡΟΒ. (μετὰ χαρᾶς.) Βλέπεις λοιπόν, μάμμη· ἰδού πολὺ περισσότερα, ἀφ' ὅσα χρειάζονται πρὸς πληρωμὴν τοῦ κ. Μορίν.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Κυρίου Μορίν;

Κ. ΔΕΜ. Εἶναι ὁ ἐνοικιαστής μου, κύριε· καὶ πιστεύω ἀνωφελὲς νὰ προσπαθῶ νὰ κρύψω ἀπὸ ὑμᾶς, ὅτι εἴμεθα πτωχοί.

Κ. ΣΑΙΝΤ. (ζωηρῶς.) Ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι πλούσιος, εἶμαι ἄγαμος, ἄνευ οικογενείας καὶ μάλιστα ἄνευ φίλων ἐν Γαλλίᾳ· θὰ ἦμαι λίαν εὐτυχῆς νὰ φροντίσω περὶ τῆς τύχης τοῦ παιδίου τούτου. Ὁμιλήσατε ἐλευθέρως, κυρία· δὲν εὕρισκεσθε πάντοτε εἰς τὴν θέσιν, ἐν ἧ σὰς εὕρισκω;

Κ. ΔΕΜ. Ὅχι, κύριε. Ὁ πατήρ τοῦ Ροβέρτου ἦτο κάτοχος μεγάλης περιουσίας ἢν ἔνεκα διαφόρων δεινῶν περιστατικῶν ἀπώλεσεν. Ἀπέθανε καταστραφεὶς ὀλοτελῶς.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Καὶ ὁ υἱὸς του ἔμεινεν ἄνευ περιουσίας;

Κ. ΔΕΜ. Ὡ! ἐδέησε μάλιστα νὰ τὸν ἀποσύρω τῆς σχολῆς, ἐνθα ἐποίησε ὑπερβολικὰς προόδους.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Γνωρίζεις λοιπόν ἤδη κάτι;

ΡΟΒ. Γνωρίζω ν' ἀναγινώσκω, νὰ γράφω καὶ ν' ἀριθμῶ· εἶχον δ' ἀρχίσει καὶ τὴν λατινικὴν.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Κυρία Δεμάρ, πρέπει τὸ παιδίον τοῦτο νὰ τελειώσῃ τὴν παιδείαν του. πρέπει νὰ ἐννοήτῃ ὅτι ἐκ τούτου ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον του.

Κ. ΔΕΜ. Θὰ ἐδίδον καὶ τὸ αἶμά μου, ἵνα τῷ προμηθεύσω τοιοῦτον ὄφελος.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Τίποτε δὲν εἶναι τόσον εὐκόλον. Ἄναδέχομαι νὰ ἐπιτύχω ὑπὸ τῶν ἐν τινι γυμνασίῳ.

ΡΟΒ. (πληθὺν ἐκ χαρᾶς.) Ἐν τινι γυμνασίῳ! ἔνθα θὰ μάθω λατινικὰ, γεωγραφίαν, μαθηματικά;

Κ. ΣΑΙΝΤ. Μάλιστα.

Κ. ΔΕΜ. Ἄ! κύριε, ὅποια εὐγνωμοσύνη!

ΡΟΒ. Θὰ ἴδῃτε, κύριε, ὅτι θὰ ὠφεληθῶ ἐκ τῆς ἀγαθότητός σας. Ὅποια εὐτυχία, ὅποια εὐτυχία!... Ἀλλὰ τί λέγω; δὲν δύναμαι νὰ ἐγκαταλείψω τὴν μάμμη μου, ἔχει ἀναγκὴν τοῦ ὄλιγου, ὅπερ κερδίζω.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Ἡσύχασε, παιδίον μου, θὰ προνοήσωμεν (τῇ κ. Δεμάρ.) Πρέπει νὰ μοι παραδώσῃτε τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς γεννήσεώς του.

Κ. ΔΕΜ. Ὅλα τὰ οικογενειακά μας ἔγγραφα περιέχονται ἐν τούτῳ τῷ γραφείῳ. (λαμβάνει ἐκ τοῦ γραφείου τὸ ἔγγραφον.) Λάβετε, κύριε.

Κ. ΣΑΙΝΤ. (ἀναγινώσκων) Ἐγεννήθη ὁ Ροβέρτος Φραγκίσκος, υἱὸς τοῦ Καρόλου Βεράρδου καὶ τῆς Λουσίας Δεμάρ... Τί βλέπω! Κάρλος Βεράρδος! Βρετανὸς ἐκ τῆς Γαλιτίας; ἔμπορος;

Κ. ΔΕΜ. Μάλιστα, κύριε, εἶναι ὁ γαμβρός μου.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Ἦτον ὁ φίλος μου, ὁ συμμαθητής μου, ὁ εὐεργέτης μου.

Κ. ΔΕΜ. εἶναι δυνατόν;

Κ. ΣΑΙΝΤ. Μάλιστα, κύριε, τῷ ὀφείλω πάντα. Ἐγεννήθη πτωχός· ὁ Βεράρδος, ὁ ἐξαιρετός οὗτος ἀνὴρ μοι ἐδάνεισε δεκαπέντε χιλ. φράγκων, δι' ὧν ἀγοράσας ἔμπορεύματα, ἀπῆλθον εἰς τὰς Ἡνωμένας πολιτείας, ὅπου ἀπέκτισα τὴν περιουσίαν μου. Ὁ Βεράρδος καὶ ἐγὼ εἴχομεν συχνὴν ἀλληλογραφίαν καὶ ὅτε πρὸ πέντε ἐτῶν ἐπανήλθον εἰς Γαλλίαν ἐπ' ἐλπίδι τοῦ νὰ μερισθῶ αὐτὴν μετ' αὐτοῦ, ἔμαθον τὴν καταστροφὴν του καὶ τὸν θάνατόν του. Ἀπάσαι αἱ προσπάθειαι μου διὰ νὰ γνωρίσω καὶ ἀνεύρω τὸν υἱόν, δὲν ἐγκατέλιπεν ἀπέβησαν μάταιαι. Πρὸ ἑξ. μνηνῶν ἐδημοσίευσεν εἰδοποιήσιν διὰ τῶν ἐφημερίδων...

Κ. ΔΕΜ. Δὲν ἀνχινώσκω πλέον ἀπὸ πολλοῦ χρόνου.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Ἀνευρίσκω τέλος τὸ παιδίον τοῦτο! Τὸ παιδίον τοῦ προσφιλοῦς μοι Βεράρδου. κ. Δεμάρ, ὁ Ροβέρτος εἶναι πλούσιος, πολὺ πλούσιος· τὸ ἡμισυ τῆς περιουσίας μου τῷ ἀνήκει.

Κ. ΔΕΜ. Πῶς νὰ ἐκφράσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας!

ΡΟΒ. Ὅποια εὐτυχία, ὅποια εὐτυχία, Θεέ μου!

Κ. ΣΑΙΝΤ. Δὲν θέλω νὰ μείνῃτε πλέον ἐν τῷ οἰκήματι τούτῳ πλέον τοῦ ἐνὸς τετάρτου. Ὑπάγωμεν νὰ πληρώσωμεν τὸν ἐνοικιαστήν. Ἡ ἀμαξία μου μένει κάτω, θέλω νὰ ἔλθῃτε νὰ κατοικήσητε ἐν τῇ οἰκίᾳ μου· ἐκεῖ θὰ λησμονήσητε τὰς λυπηρὰς ἀναμνήσεις τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ζῶντες πλησίον καλοῦ φίλου καὶ ἐν εὐπορίᾳ.

Κ. ΔΕΜ. Ἄ! κύριε!

ΡΟΒ. (μὲ δειλίαν.) Ἐάν μοι ἦτον ἐπιτετραμένον νὰ εἶπω μίαν λέξιν.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Λέγε, τέκνον μου, λέγε.

ΡΟΒ. Ὄταν θὰ ἦμαι μεγαλύτερος, κ. Σαιντωβίν, θὰ ἦμαι εὐτυχέστερος νὰ ἔλθω παρ' ὑμῖν. Ἀλλὰ νῦν ἐπιθυμῶ καλλίτερον νὰ εἰσέλθω εἰς τι γυμνάσιον, περὶ οὗ ὀμιλήσατε.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Διὰ τί;

ΡΟΒ. Διότι θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἔχω ἱκανὴν ἐκπαίδευσιν, ἵνα διεξαγάγῳ μόνος τὰς ὑποθέσεις μου, ἐάν ἡ περιουσία, ἢν μᾶς δίδετε, ἀπολεσθῇ ὡς ἡ ἄλλη.

Κ. ΣΑΙΝΤ. Ἐχει δίκαιον, ἔχει δίκαιον καὶ θὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν γνώμην του, κ. Δεμάρ· διότι ὁ ἀνθρώπος δὲν ὀφείλει νὰ σκέπτεται ἐδῶ κάτω ἢ ἐπὶ δύο μόνον βάσεων· τῆς παιδεύσεώς καὶ τῆς καλῆς ἀγωγῆς.

«Νέος ήμην και ήδη εγήρασα και δεν ειδον δικαιον εγκαταλειψιμόνον, ουδέ το σπέρμα αυτου ζητούν άρτον.»

ΦΡΙΤΙΟΦ

ΣΚΑΝΔΙΝΑΥΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ.

(Συνέχεια, ιδε αριθ. 10).

«—Πολύ άργά με έρωτάς, ο βασιλεϋ, ουχ ήττον σοι αποκρίνομαι εν τούτοις δεν θέλω σοι εΐπει το όνομά μου διότι το τρωά δι' έμαυτόν και μόνον. Έσχον εις κληρον την αθλιότητα και τας καταδρομάς έρχομαι εκ της φαλαξ του λύκου όπου ανεπαυομην. Ηρχόμην να συμβουλευθώ ήν θρυλλουμένην γνωσθήν φρόνησί του, δετα με υπεδέχθησαν δια χλευασμών και επειδή δεν είμαι συνειθισμένος εις το τοιοϋτον είδος της υποδοχής, ήρπασα ένα τών ταπεινών εκείνων χλευαστών περιστρέψας αυτόν χωρίς να τω φέρω βλάστην. Βασιλεϋ Ριγκ, συγχώρησόν με!»

«—Έχεις δικαιον απήντησεν ο βασιλεϋς τοίς γέρονσι όφειλεται πάντοτε σεβασμός. Το κατ'εμέ σε συγχωρώ εξ όνόματος των συμποτών πλην απορίψον από σου τον μεταμφιασμόν σου και δείχθητι τίς εί;»

Δεν είχε παύσει όμιλάν ο βασιλεϋς δε το δέρμα της άρκτου πίπτει εκ της κεφαλής του υποτιθεμένου γέροντος τότε δε έκαστος είδε ωραιότατον νεανίαν, ου τινος ή πλουσία κόμη έσκίαζε εύρύ μέτωπον και ισχυρούς ώμους. Έφερε φέρεμα εκ κυανού επικρόκου ζωννύμενον δι' άργυράς ζώνης χρυσά ψέλλια εκόσμουσαν τους βραχιονάς του και το φοδερόν εν μάχαις ζιφος του ανήρτητο εις το πλευρόν του. Έν τω οφθαλμώ του, όταν επλάνα αυτόν άτάρα-

Ο Σουλτάγος ΑΜΠΔΟΥΛ ΧΑΜΙΑ.

χος επί των παρεστάτων έλαμπε βλέμμα όμοιον τω βλέμματι του Βαλδούρ.

Τη στιγμή ταύτη εάν τις προσείχεν ήθελεν ίδει τας ώχράς της βασιλίσσης παρειάς ερυθρακωμένας ως ή άρτι πεσοϋσα χιών υπό την λάμψιν του βορείου ανέλου, και το στήθος αυτης πάλλον όταν έφερον εις τιμήν του Freyer τον κάπρον, επί της κεφαλής του όποιου άντήλασσον κατά πηράδοσιν λόγους πριν ή διαμελίωσιν αυτόν. Ο Ριγκ εγγώριζε πρώτος το σεβάσιμον μυστικόν του και εγγίζων το ζώνον: «—Θέλω νικήσει Φριτιόφ, εΐπε δια φωνής μεγαλοπρεπούς όσω ισχυρός και άν ήναι» εΐθε ο Freyer ο Όδών και ο Θόρ να με ενισχύσωσιν!»

Ηδη εγείρεται ο ξένος: το βλέμμα του σπινθηροβολεί κρούει την τράπεζαν δια του ζιφους του, και ή αίθουσα άντηχεί: «—Άκουσόν μου, βασιλεϋ, κράζεις, τυγχάνω συγγενής και φίλος του Φριτιόφ και ώρκίσθην να τον συνδράμω εΐη επί τούτω άρωγός ή Νόρν και το ζιφος μου!»

«—Α! επαναλαμβάνει ο βασιλεϋς οϊκειός και έλευθερίας τω λόγω τυγχάνεις, δεν είσαι δειλός: ουχ ήττον εν τοίς άνακτόροις των βασιλέων του Βορρά ή έλευθερία του λόγου είναι πλήρης. Γύναι πλήρωςον άκράτουσινου το κέρως ε-

καστου προσκαλώ τον ξένον να διέλθη τον χειμώνα μεθ' ήμών εν τη ήμετέρα στεγή.» Και ή νεαρά γυνή λαμβάνει το βανάσσιον κέρας ανηρτημένον επί άργυρού κάρφους τρέμουσα και τους οφθαλμούς ταπεινούσα, προσφέρει τω ξένω την κύμβην ταραττομένην εν ταίς χερσίν αυτης, ερυθρωπαί δε βάνιδες έπεσαν επί των λευκών δακτύλων της. Ο άγνωστος λαμβάνει την κύμβην εκ των χειρών εκείνης εις ήν όπηρξεν άσπίποτε πιστός και την κενώνει άπνευστί. Κατόπιν ο σκάλδος λαμβάνει την κινύραν και ψάλλει τους πιστούς έρωτας του.

Hawari και της Siré, ών τα τόσω συγκινητικά συμβάντα συγκινούσι τας καρδίας των πολεμιστών όπισθεν του χιλκού των θωράκων αυτών. Πληρούσιν έτι άπξ τας κύμβας, κενούσιν αυτάς δι' έσχάτην φοράν και άπέρχονται, και μετ' αυτών ο Φριτιόφ, όστις δηλοι ότι αποδέχεται την προσέγγισιν του γέροντος βασιλέως.

Ημέραν τινα δε ή λίμνη ήτο πεπνηγία ο Ριγκ ήθελησε να παρκασκευάση εκδρομήν δι' έλκύθρων. «—Άφροσύνη είναι αυτη, εΐπεν ο ξένος, ο παγος θραύεται έτι.» Ο δε βασιλεϋς: «—Πά! οι βασιλείς δεν πνίγονται τόσω εύκόλως!» Ο ξένος ρίπτει επί του ξενίζοντος βλέμμα υπερέφρων και υποδένει τα σκινδάλιά του: το βασιλικόν ζεύγος αναβαίνει επί έλκύθρου: «—Έμπρός! ήπε μου άνακράζει ο Ριγκ δείχθητι άξιος απογόνοσ του Steirner.» Παγοδρομών ο ξένος χράσσει επί του πάγου το όνομα Ir-gubörgh. Αίμνης τριγμός τις ήκούσθη: ο πάγος εθραύσθη, ή βασιλίσσα ώχρηά: το έλκυθρον βυθίζετα.

Αλλ' ο ξένος έπέρχεται ταχύς ως ή άστραπή άρπάζει τον ήππον από της χαιτης και σύρει δι' ισχυράς χειρός το έλκυθρον από της άβύσσου: «Είσι ισχυρός, τω λέγει ο βασιλεϋς, αυτός ο Φριτιόφ δεν θα εφάνετο ανώτερός σου.» Και αισχυνόμενος πως εκ της άφροσύνης του επιστρέφει άρρανος εις τα άνάκτορα. Το έαρ επανήλθε τα δάση περιβάλλοντα φύλλων. ο ήλιος μειδιά εντω κυανώ ουρανώ, οι χειμαρροι έλευθερωθέντες ήδη των εκ πάγου δεσμών των σκιρτώσι προς την θάλασσαν. Έν άπάσαις ταίς καρδίαις γεννάται ή έλπις και ο έρωσ της ζωής. Ημέραν τινα ο γέρον βασιλεϋς Ριγκ διατάττει κυνηγεσίαν. Τα πάντα εύρίσκονται εις κίνησιν: ακούονται άντηχούντα τα τόξα και αι φαρέτραι, οι ήπποι καλπάζουσι εντός νέφους κο-

νιορτου και οι ίέρκες δεδεμένοι τους οφθαλμούς κράζουσι κατόπιν της λείας των. Πλην ο κόσμος της έορτής είναι ή βασιλίσσα επί του λευκού ήππου της. Δυστυχής Φριτιόφ δεν θεωρεί αυτην: δεν θεωρεί τους θείους κυκνούς οφθαλμούς της: ουδέ την άφθονον κόμην της κυμαινομένην επί των ώμων της: δεν ακούεις την έρατεινήν εκείνην φωνήν, την γλυκειάν ως ή αυξ του Μάου!

Οι κυνηγοί διεσκορπίσθησαν εν τω δάσει: το κέρως άντηχά πνιτάχως, οι ίέρακες διασχίζουσι τον αιθέρα: πλην, ο γέρον Ριγκ άδυνατεί να ακολουθήση κατόπιν των θηρευτών. Μένει όπισω μόνος μετά του Φριτιόφ. Ο νεανίας ξένος είναι σιωπηλός και σκεπτικός: ώχραί εικόνες τον παρακολουθούσιν. «—Ω! διατί άφηκα την θαλασσαν, εΐπεν, άγνωθών μεγαλειτέρων κινδύνων! Εΐχον ως διασκέδασιν τον ισόν και τους κινδύνους, ενω ήδη δεν δύναμαι να αποσπάσω της μνήμης μου το ισρόν του Βαλδούρ άλλος και τας περιαιωνίου πίστεως διαθεβαιώσεις της άς ήδη ήθέτησεν; πλην ουχι, ουχι αυτη, αλλ' οι παρωργισμένοι θεοί. Τους φθονερούς! Έδρεψαν το μονήρες ρόδον μου όπως κοσμήσωσι δι' αυτου τον πεπνηγότα χειμώνα: πλην ο χειμών δεν έχει ανάγκην ρόδων... άγνωσε δε πόσον μοι

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ο Αυτοκράτωρ πασών των Ρωσσιών.

είναι ποθεινόν.» Ούτω όνειροπολών ο Φριτιόφ ήκολούθησε χωρίς να έννοήση τον Ριγκ εις παχύσκιαν κοιλάδα περιεστεμμένην υπό βράχων ους ουδέποτε έθιξεν ή άκτις της μεσημβρίας. «—Ηδη εΐπεν ο βασιλεϋς: είμι κεν μακώς, αναπαυθώμεν υπό την δρόσον.» «—Πώς! απήντησεν ο Φριτιόφ θέλεις κοιμηθή ένταύθα επί του σκληρού και ψυχρού εδάφους; προτιμότερον δεν είναι να επιστρέψωμεν εις τα άνάκτορα.» «—Ο ύπνος, απήντησεν ο γέρον, έπέρχεται χω-

ρίς να τον περιμένει τις. Δεν παρέχει μοι ο συμπότης μου ωραν αναπαύσεως ;»

Η ΡΟΖΑ *

Η ΤΑ ΔΥΟ ΦΡΟΥΡΙΑ

(Υπό της 'Ελίζας Βράδθουρν).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Η ευδαιμον παιδική ηλικία της Ρόζας.—Διδάσκειται αυτή υπό της ερσεβούς μητρός της να ήται χρήσιμος εν τη οικία και εὐμενής πρὸς τοὺς πτωχοὺς.

Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν ἀρχαίᾳ τινὶ καὶ μεγαλοπρεπεστάτῃ οἰκίᾳ, ἣν θέλομεν ὀνομάζει «Εὐτυχὲς Φρούριον,» κατοικεῖ ὁ Ἰππότης Ἐλβέρτος, ἡ σύζυγός του Μαρτίλδη καὶ ἡ μονογενὴς θυγάτηρ αὐτῶν ὀνομαζομένη Ρόζα. Ἦσάν δὲ ευδαιμόνες, διότι ἠγάπων τὸν Θεὸν καὶ ἐπεθύμουν νὰ ἀρέσκωσιν Αὐτῷ καθ' ὅλας τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. Ἡ δὲ πατὴρ αὐτῶν ἐκυβερνάτο τότε ὑπὸ Δουκὸς τινος, ὅστις τιμῶν τὸν Ἰππότην τοῦτον προσεκάλει πολλάκις αὐτὸν καὶ διὰ νὰ τὸν βοηθῆ καὶ ἐν ταῦτ' ἰδίᾳ νὰ τὸν συμβουλεύῃ. Κατὰ δὲ τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ, ἦτις διήρκει πολλοῦ μῆνα, ἡ σύζυγός του καὶ ἡ μικρὰ κόρη ἔμενον ἐν τῷ Εὐτυχεῖ Φρούριῳ. Ἡ μὲν Ρόζα τότε ἐδιδάσκετο ὑπὸ τῆς εὐσεβοῦς μητρός της, ὅ,τι ἦτο πρὸς αὐτὴν ἀναγκαῖον, ἡ δὲ μήτηρ ἔπραττε τοῦτο εὐχαρίστως πρὸς τὴν φιλόστοργον, εὐγνώμονα καὶ ἀγαθὴν θυγατέρα της.

Ἐγκαίρως ἔμαθεν ἡ Ρόζα ν' ἀναγινώσκη, νὰ γράφῃ, νὰ ζωγραφίῃ καὶ νὰ οὐιλῆ, πλὴν τῆς ἰδικῆς της γλώσσης, μίαν ἢ δύο ἄλλας, ἔτι δὲ μουσικὴν καὶ τὴν ὠδικήν. Νηπιόθεν δὲ ἀγαπῶσα νὰ προσεύχηται εἰς τὸν Πανάγαθον Θεὸν συμπροσνήχτο μετὰ τῆς μητρός της· μίαν δὲ τῶν μεγίστων αὐτῆς τέρψεων ἦτο καὶ πρὶν ἢ μάθῃ ν' ἀναγινώσκη ν' ἀκούῃ τὰς ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ ἱστορίας καὶ νὰ προσπαθῆ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰ θευμασια ἔργα, τὰ ὁποῖα ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔπραττεν, ὅτε ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτω, οἷον παρέχων φῶς εἰς τοὺς τυφλοὺς, ἀνεγείρων τοὺς νεκροὺς, καὶ τρέπων χιλιάδας πεινῶντων ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων δι' ὀλίγων ἄρτων καὶ ἰχθύων. Πολλάκις δὲ ἐδάκρυε συλλογίζουμένη ὅτι ἐνεκὰ αὐτῆς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔμαστιγώθη καὶ ἐσταυρώθη. Συνεχῶς δὲ τὸ ἀγαθὸν τοῦτο παιδίον ἔλεγεν, «ὦ, πόσον ποθῶ τὸν καιρὸν, ὅταν ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ μου καὶ ἐγὼ θὰ ζῶμεν ἐν τῷ οὐρανῷ μετὰ τοῦ μακαρίου Σωτῆρος ἡμῶν!»

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Μαρτίλδη ἐνησχολεῖτο ὥρασι τινὰς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ῥάπτουσα ἐνδύματα διὰ τοὺς πτωχοὺς, ἡ Ρόζα μετὰ προθυμίας τὴν ἐβοήθει· συν-

* Διήγημα μεταρραθὲν ἐκ τοῦ Ἀγγλικῶς ὑπὸ Γ. Κωνσταντινίδου καθηγητοῦ.

εἰθίζον δὲ νὰ ἐπισκέπτωνται ἀνθρώπους ὄντας ἐν ἀνάγκῃ καὶ ν' ἀνακουφίζουσιν αὐτοὺς, ὅσον ἠδύναντο, ἀποτεινόμενοι πάντοτε λόγους εὐμενεῖς καὶ πρὸς ἐκείνους, οἵτινες ἀνῆκον εἰς τὴν ἐσχάτην τάξιν τῆς κοινωνίας. Ἄ! ἀγαπητοί μοι ἀναγνώσταί, δὲν γνωρίζετε, ὅπόσον καλὸν ἐνίοτε γίνεται δι' εὐμενοῦς τινος λέξεως.

Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους αἱ κυραὶ συνεθίζον νὰ νήθωσι καὶ νὰ ἐκτελῶσι διάφορα ἔργα, τὰ ὁποῖα τὴν σήμερον οἱ πλούσιοι δὲν καταδέχονται νὰ πράξωσιν. Ὅθεν ἡ Ρόζα ἔμαθε νὰ πράττῃ περισσότερον καὶ τῶν ὅσα τότε συνεθίζοντο. Ἐφρόντισεν ἡ κυρία Μαρτίλδη νὰ ὑπανθυμίζῃ εἰς τὴν μικρὰν κόρην της ὅτι οἱ πλούσιοι ἐνίοτε καταντῶσι πτωχοὶ καὶ ὅτι ἦτο ἐνδεχόμενον καὶ αὐτῇ, πρὸς τῆς τελευτῆς της ν' ἀναγκασθῇ νὰ κατοικῇ ἐν πενιχρῇ τινὶ οἰκίᾳ ἢ νὰ καταντήσῃ ὑπερήτρια· ὅθεν συνεχῶς ὠδήγει τὴν Ρόζαν εἰς τὸ εὐρύχωρον μαγειρεῖον τοῦ Εὐτυχοῦς Φρουρίου ἵνα βλέπῃ πῶς καθιζοῦνται τὰ διάφορα πράγματα. Περσῆσαι δὲ ἡ Ρόζα πῶς μαγειρεύουσι, πῶς ζυμώνουσι τὸν ἄρτον καὶ κἀμνουσι τὰ πλακοῦντια καὶ ἐνίοτε, παρούσης πάντοτε τῆς μητρός αὐτῆς, ἐβοήθει τοὺς ἐν τῷ μαγειρεῖῳ ἐργαζομένους.

Ἡ Ρόζα εἰργάζετο προθυμότερα ἐν κήπῳ τινὶ προορισθέντι δι' αὐτὴν διὰ τῆς καταλλήλου δὲ καλλιέργειας καὶ φιλοπονίας αὐτῆς παρήγοντο ὀπωρία καὶ λάχανα, ἅτινα πολλάκις ἐτίθειτο ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐνώπιον τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός της ὡς δῶρον αὐτῆς.

Οὐδέποτε εἶχεν ἴδει ἡ Ρόζα παιδίον τι τοῦ κοινωνικοῦ βαθμοῦ της· ἀλλ' ὑπῆρχε κοράσιον, τὸ ὁποῖον θερμῶς ἠγάπα ὀνομαζόμενον Ἀγνή, ὁ πατήρ τῆς ὁποίας, Βύρξιος τοῦνομα, ὑπερήτησέ ποτε ὡς στρατιώτης ὑπὸ τὸν Ἰππότην Ἐλβέρτον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Βύρξιος ἐπληγώθη ἐν μιᾷ τῶν μαχῶν, ἔμεινεν ἔπειτα ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἐν τῷ Εὐτυχεῖ Φρούριῳ· ἡ δὲ κυρία Μαρτίλδη προσεκάλεσε τὴν σύζυγόν του καὶ τὴν Ἀγνήν ἵνα συγκατοικήσωσι μετ' αὐτοῦ· τοῦτο εὐχαρίστησε πολὺ τὴν Ρόζαν διότι αἱ μικρὰ αὐτὰ κῆρα ἀνεγίνωσκον, ἔρραπτον, ἐνήθαν καὶ ἐκαλλιέργουν ὁμοῦ τὸν κήπον. Ἄνὰ πάσων δὲ ἐσπέραν ἐφαλλον μελωδικῶς ὕμνους ἐνῶ ἡ κυρία Μαρτίλδη συνώδευεν αὐτὰς μετὰ τὴν κιθάραν, ἔπειτα δὲ ὠμίλει πρὸς αὐτὰς περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ συμπροσνήχτο μετ' αὐτῶν. Ταῦτα ἐγίνοντο κατὰ τὸ ἔννατον ἔτος τῆς ηλικίας τῆς Ρόζας. Ὁ δὲ Βύρξιος δὲν ἐστράτευσε πλέον, ἀλλὰ διετήρει τὴν οἰκογένειάν του κατασκευάζων ἀνθρακας. Ὅθεν ἐν τῷ μέτῳ δάσους τινός, ἀπέχοντος ὀλίγα μίλια ἀπὸ τοῦ Εὐτυχοῦς Φρουρίου, ὁ κύριος Ἐλβέρτος διέταξε νὰ καθαρισθῇ μέρος γῆς καὶ νὰ οἰκοδομηθῇ ἀναπτυτικὸς οἰκίσκος, διὰ τὸν καλὸν τοῦτον ἀνθρωπον· ἐφωδίασε δὲ τὸν οἰκίσκον μετὰ ἐπιπλα καὶ μετὰ πάντα τὰ πράγματα τὰ ἀναγκαῖα πρὸς αὐτὸν, πρὸς τὴν σύζυγόν του καὶ πρὸς τὴν θυγατέρα των.

Δις ἢ τρις κατ' ἔτος ἡ Ἀγνή ἤρχατο εἰς τὸ Εὐτυχεὲς Φρούριον καὶ διέμενον ἑβδομάδα ὀλοκλήρον· τοῦτο δὲ ἐπρόξενε πολλὴν εὐχαριστήσιν εἰς τὴν Ρόζαν καὶ ἐν ταῦτ' ἠθικῆν ὠφέλειαν· διότι καθ' ὅσον ἡ Ρόζα ἠύξανε καὶ ἐγνωρίζε καλλίον τὴν διαφορὰν μεταξὺ πλουσίας καὶ ἐπιπόνησιν· ἐν μεγαλοπρεπεῖ οἰκίᾳ καὶ πτωχῆς κόρης, ἦτις κατοικεῖ ἐν μικρῇ τινὶ οἰκίᾳ καὶ τῆς ὁποίας ὁ πατήρ εἶχεν ἔργον ποταπὸν καὶ ῥυπαρὸν, ἐγίνετο, ἂν τοῦτο ἐπεδέχτο αὐξήσειν, πλέον περιποιητικὴ καὶ ἀγαθὴ πρὸς τὴν Ἀγνήν· ὅτε δὲ ἡ ταπεινὴ φίλη αὐτῆς ἔλεγε, «ὦ, κυρία Ρόζα, παραπολὺ ἀγαθὴ εἶσαι σὺ πρὸς ἐμέ· ποτὲ δὲν θέλω δυνηθῆ ν' ἀνταμείψω τὴν πρὸς ἐμέ, καλωσύνην σου,» τότε ἡ Ρόζα ἀπεκρίνετο, «γνώσκω ὅτι θερμῶς με ἀγαπᾷς καὶ ὅτι θὰ ἦται ἡ εὐλοκρυνὴ καὶ χρῆσιμος φίλη μου, ἐάν ποτε δυνηθῆ; ἔπειτα, ὡς ἡ μήτηρ μου πολλάκις μᾶς εἶπε, δὲν γνωρίζομεν ὁποῖα θὰ ἦναι ἡ μέλλουσα κατάστασις ἡμῶν. Ἄν λοιπὸν ὅταν μεγκλώσωμεν γείνω ἐγὼ πλουσία, θέλω πάντοτε ἐκτιμᾶ, φιλιτάτη μου Ἀγνή, τὴν ἀγάπην σου καὶ μετ' εὐχαριστήσεως θὰ σε βοηθῶ.» «Καί, φιλιτάτη μου κυρία Ρόζα» ἀνεφώνησεν ἡ Ἀγνή, «μετὰ πάσης εὐχαριστήσεως ἤθελόν σε ὑπερθεῖν ἂν εἶχες ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας μου.»

(Ἔπεται συνέχεια)

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΖΩΑ

ΚΕΦ. ΙΑ'.—ΟΡΑΣΙΣ.

Αἱ αἰσθήσεις δι' ὧν ὁ νοῦς λαμβάνει τὰς πλείεστας τῶν γνώσεων εἰσὶν ἡ ὄρασις καὶ ἡ ἀκοή. Ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ ἐξετάσωμεν περὶ ὄρασεως.

Ὁ ὀφθαλμὸς καλλίστον ὄργανον, λεπτότατα δὲ κατεσκευασμένον, σύγκειται ἐκ πλείστων μερῶν. Τῶν μερῶν τούτων τινὰ πειραθῶμεν ἐνταῦθα νὰ διεξηγήσωμεν.

Τὸ καλούμενον λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ εἶναι ἰσχυρὸς στερεὸς θύλαξ, πλήρης κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ πηκτῆς οὐσίας, ἦτις καὶ καθίστησι τοῦτον στερεὸν βολβόν. Ἐὰν τῆς οὐσίας ταύτης ἐκνεύτο θὰ ἦτο ἀπλοῦς θύλαξ. Ἐμπροσθεν τοῦ ανοικτοῦ μέρους φωτεινὸν παράθυρον ἐστὶ προσηρμοσμένον. Τὸ φῶς δι' αὐτοῦ ἔρχεται, οὐδὲ δύναται νὰ εἰσέλθῃ διὰ τῶν πλευρῶν τοῦ βολβοῦ, διὰ τοῦ πηκτοῦ λευκοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

Διὰ τοῦ φωτεινοτάτου τούτου παραθύρου δύνασαι νὰ ἴδῃς ἐντὸς τοῦ θύλακος ἢ τοῦ βολβοῦ. Δὲν δύναται τις νὰ ἴδῃ διὰ τῆς πηκτῆς οὐσίας τῆς ἐν αὐτῷ, οὕτω δὲ νὰ ἐρευνηθῇ τὰ ὀπίσθεν τοῦ βολβοῦ, διότι εἶναι ταῦτ' ὡς νὰ βλέπῃ ἐν σκοτεινῷ δωματίῳ. Ὁ λόγος ὅτι εἶναι τόσο σκοτεινὸν, εἶναι ὅτι περιβέβληται μετὰ οὐσίαν τινὴ σχεδὸν μέλαιναν. Ἐὰν δὲν ἐγένετο οὕτως, οἱ ὀφθαλμοὶ θὰ ἐθαμβούντο ἐκ τοῦ φωτός ὅπερ συ-

νήθωσι δι' αὐτῶν εἰσέρχεται, ἀκριβῶς ὡς νὺν συμβαίνει ὅταν τὸ φῶς εἶναι λίαν ζωηρὸν.

Ἐντὸς τοῦ πρόσθιου παραθύρου τοῦ ὀφθαλμοῦ ὑπάρχει ὕγρον διαυγὲς ὡς τὸ ὕδωρ. Ἐν τῷ ὕγρῳ τούτῳ βλέπετε εἶδος τι παραπετάσματος μετὰ στρογγύλον ἀνοιγμα. Τὸ ἀνοιγμα τοῦτο καλεῖται ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ· δὲν εἶναι πάντοτε τοῦ αὐτοῦ μεγέθους· ὅταν τὸ φῶς εἶναι λίαν ζωηρὸν, τὸ ἀνοιγμα εἶναι μικρόν· ἀλλ' ὅταν τὸ φῶς εἶναι ἀμυδρόν, τὸ ἀνοιγμα εἶναι μέγα, διότι τότε χρειάζομεθα ὅσον πλείετον φῶς δυνηθῶμεν νὰ εἰσαγάγωμεν ἐντὸς τοῦ σκοτεινοῦ δωματίου ἐνθα ἡ πηκτὴ οὐσία ὑπάρχει. Δύνασθε νὰ ἴδῃτε τὴν κόρην νὰ μεταβάλλῃ ἔκτασιν ἐὰν θεωρήτε ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ τινος φέροντες φῶς πολὺ πλησίον, εἴτα δὲ ἀπομακρύνοντες αὐτὸ.

Τὸ παραπέτασμα ἐν ᾧ τὸ ἀνοιγμα τοῦτο εὐρίσκειται καλούμεν ἱρίδα. Εἶναι στρογγύλη τὸ δὲ ἐκτὸς αὐτῆς περιθώριον εἶναι προσηρμοσμένον πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ βολβοῦ. Τὸ ὕδατωδες βευστόν, περὶ οὗ εἶπομεν ὅτι εἶναι ἐντὸς τοῦ παραθύρου τοῦ ὀφθαλμοῦ, εὐρίσκειται εἰς ἀμφότερας τὰς πλευράς τοῦ παραπετάσματος τούτου. Ἐνταῦθα δὲν θὰ ἦτο καταλλήλως τεθειμένη ἡ πηκτὴ οὐσία, διότι τὸ παραπέτασμα δὲν θὰ ἐκινεῖτο εὐκόλως ἐν αὐτῷ, μεταβαλλομένης τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἀνοίγματος αὐτοῦ.

Τὸ χρῶμα τῆς ἱρίδος διαφέρει κατὰ τὰ διάφορα πρόσωπα. Ὅταν ἡ κυανόχρωσις, τότε λέγομεν κυανόφθαλμον τὸ πρόσωπον· ὅταν δὲ ἡ ὀλίως σκοτεινὴν, λέγομεν ὅτι εἶναι μελανόφθαλμον· οὕτω δὲ καὶ περὶ ἐτέρων χρωμάτων. Τὸ παραπέτασμα τοῦτο καθίστησι καλλίστον τὸν ὀφθαλμὸν ἀλλ' ἡ κυρία αὐτοῦ χρῆσις, ὡς βλέπετε, εἶναι νὰ κανονίῃ τὴν ποσότητα τοῦ εἰσερχομένου ἐν αὐτῷ φωτός. Ὅταν παραπολὺ φῶς ὑπάρχῃ, τὸ παραπέτασμα σύρεται εἰς τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ ἔχη τὸ στρογγύλον ἀνοιγμα ἐλάττωστον· ἀλλ' ὅταν ἦναι ὀλίγον τὸ φῶς, σύρεται τοσοῦτον ὥστε νὰ καθίστῃ τὸ ἀνοιγμα μέγα. Τὸ παραπέτασμα τοῦτο πρέπει νὰ ἐγένετο λίαν ἐπιτηδεῖως, ἄλλως θὰ συνεπύσσεται ἐν ταῖς αἰφνυδαίαις μεταβολαῖς τοῦ ἀνοίγματος. Οὐδεὶς ἄνθρωπος δύναται νὰ κατασκευάσῃ παραπέτασμα τοιοῦτου σχήματος, νὰ τὸ κινή δὲ ὡς τοῦτο. Λίαν ἀλλόκοτον θὰ ἐποίησεν ἐὰν ἐπεχείρῃ τοιοῦτον τι. Δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ τὸ κατασκευάσῃ οὕτως ὥστε τὸ στρογγύλον ἀνοιγμα ἐν αὐτῷ νὰ γίνεται μικρότερον καὶ μείζον ἀνευ πτυχῶν. Ἀλλὰ παρατηρήσατε τὸ ὠραῖον τοῦτο παραπέτασμα τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ ἴδετε πᾶσον ὀμαλὸν ἐστὶ, καὶ πόσον ἀκριβῶς στρογγύλον τηρεῖται ἐν τῷ περιθώριῳ του, καθόσον μεταβάλλεται τὸ μέγεθος τῆς κόρης. Ἴδετε ποτὲ τι κινούμενον εὐχερέστερον καὶ εὐκολώτερον ἢ ὅσον τὸ τοιοῦτο παραπέτασμα ;

Τὸ ἀνοιγμα τοῦ παραπετάσματος εἶναι διάφορον ἐντοῖς διαφόροις ζώοις. Ἐν τῇ γαλῇ ἔχει τὸδε τὸ σχῆμα,

ἐν τῷ ἴππῳ τότε. Δύνασθε νὰ ἴδῃτε τὴν διαφορὰν ἐν τῷ μεγέθει τῆς κόρης τῆς γαλῆς

ὑπὸ διάφορα φῶτα. Ἐὰν θεωρήσῃτε τοὺς ὀφθαλμούς τῆς ἐν ζωπρῷ φωτὶ τοῦ ἡλίου, εἶτα δὲ τὸ ἐσπέρας θὰ ἴδῃτε ὅτι εἶναι πολὺ μεγαλύτερα τὸ ἐσπέρας ἢ ὅσον τὴν ἡμέραν. Ὅταν ὁ ἥλιος εἶναι λίαν ζωπρὸς, ἡ κόρη τῆς ἔχει τοῦτο τὸ σχῆμα· ἀλλὰ τὸ ἐσπέρας εἶναι λίαν ἀνοικτὴ, ἔχουσα τότε τὸ σχῆμα.

Δὲν εἶπομεν ἀκόμη τίνι τρόπῳ βλέπετε. Τοῦτο γίνεται ὡς ἐξῆς· τὸ φῶς τὸ διὰ τῆς κόρης εἰσερχόμενον σχηματίζει ἐν αὐτῇ τὴν εἰκόνα ἢ τὸ εἶδωλον παντὸς ὅπερ εἶναι ἐνώπιον τοῦ ὀφθαλμοῦ. Σχηματίζει τὴν εἰκόνα ἐπιλεπτοτάτου χιτῶνος ἐκτεταμένην ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου μέρους τοῦ σκοτεινοῦ δωματίου ἐνθα ἡ πηκτὴ ἐστίν οὐσία, ἀκριβῶς ὡς τὸ φῶς σχηματίζει τὰς εἰκόνας τῶν πραγμάτων ἐν κατόπτρῳ, ἢ ἐν τῷ δακλῷ καὶ ἡσυχῇ ὕδατι, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ εἰκὼν ἢ τὸ εἶδωλον ἐν τῷ ὀφθαλμῷ εἶναι μικρότατα. Ὅταν βλέπετε δένδρον εἰκονισμένον ἐν τῷ γαληνιαῷ ὕδατι ἢ εἰκὼν εἶναι μεγάλη ὅσον καὶ αὐτὸ τὸ δένδρον, ἀλλ' ἡ εἰκὼν τοῦ δένδρου ἢ ὑπὸ τοῦ φωτὸς ποιημένη ἐν τῷ σκοτεινῷ ἐκεῖνῳ δωματί τοῦ ὀφθαλμοῦ σας εἶναι πολὺ μικρά. Ἡ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σας εἰκὼν δλοκλήρου ἀπόψεως, μεθ' ὅλων τῶν δένδρων αὐτῆς, τῶν οἰκιῶν, τῶν λόφων κλ. δὲν καλύπτει χῶρον μείζονα ἢ ὅσον ἐν λεπτόν.

Ἄλλὰ πῶς ὁ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ νοῦς γινώσκει περὶ τῶν εἰκόνων τούτων; Γινώσκει περὶ τούτου διὰ μέσου νεύρου, εἰσερχομένου ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου ἐν τῷ ὀφθαλμῷ καὶ ἐκτεταμένου. Ἐνθα αἱ εἰκόνες ἢ τὰ εἶδωλα γίνονται. Οὐδόλως θὰ ὠφέλει νὰ γίνωνται αἱ εἰκόνες ἐν τῷ ὀφθαλμῷ, ἐὰν τὸ νεῦρον δὲν ἠδύνατο νὰ εἶπῃ εἰς τὸν νοῦν περὶ αὐτῶν. Ὁ ὀφθαλμὸς ἠδύνατο νὰ ἦ ἐντελής, καὶ ὁμοῦ δὲν θὰ ὑπῆρχεν ὄρασις· εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχῃ τὸ νεῦρον ἐν καλῇ τάξει ὅσον καὶ ὁ ὀφθαλμὸς αὐτός. Ὁ ὀφθαλμὸς δὲν βλέπει, ἀλλ' ὁ νοῦς, ὅστις βλέπων μεταχειρίζεται καὶ τὸ νεῦρον καὶ τὸν ὀφθαλμόν.

Ἐχετε δύο ὀφθαλμούς· ὅταν προσβλέπετέ τι, ὡς μίαν οἰκίαν, ἡ εἰκὼν τῆς οἰκίας γίνεται ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ὀφθαλμοῖς. Τὰ δύο νεῦρα λέγουσι τῇ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ οἰκίᾳ διανοίᾳ περὶ τῶν δύο εἰκόνων. Πῶς τοῦτο; διατὶ ὁ νοῦς δὲν βλέπει δύο οἰκίας; Διότι αἱ ἐν τοῖς δυσὶν ὀφθαλμοῖς εἰκόνες εἶναι ἀκριβῶς ὁμοῖαι, ἀμφοτέρα δὲ τὰ νεῦρα λέγουσιν ἀκριβῶς περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως· ἐὰν δὲν ἐπραττεν οὕτω ὁ νοῦς θὰ ἔβλεπε δύο οἰκίας· ἦτοι, θὰ ἔβλεπε διπλᾶ· δύνασθε νὰ ἴδῃτε διπλᾶ πιέζοντες τὸν ὀφθαλμόν πλαγίως ἐνῶ ἀφίνετε τὸν ἕτερον ἐλεύθερον.

Διατὶ δὲ ἔχομεν δύο ὀφθαλμούς ἀντὶ ἐνός; Εἰς σημαντικὸς λόγος εἶναι ὅτι ἐὰν ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν βλαβῇ,

ἀπομένει ὁ ἕτερος· ἄλλος λόγος, ὅτι τὸ πρόσωπον δὲν θὰ ἐφαίνετο καλὸν μὲ ἓνα ὀφθαλμόν.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἐντόμων εἶναι περίεργοι, εἰσὶ σύνθετοι. Ὁ ὀφθαλμὸς μίας κοινῆς εἶναι κατεσκευασμένος ἐκ χιλίων ὀφθαλμῶν· οὕτω δὲ ὅταν προσβλέπη τι γίνονται χιλιάδες ἐλαχίστων εἰκόνων· τούτου διὰ τοῦ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τούτοις φωτὸς, καὶ τὰ νεῦρα λέγουσι εἰς τὸν νοῦν, ἐν τῷ μικρῷ αὐτῆς ἐγκεφάλῳ περὶ αὐτῶν. Οἱ ὀφθαλμοὶ οὗτοι εἰσὶ τοσοῦτον ὑπερβολικῶς μικροὶ ὥστε δὲν δύναται τις νὰ τοὺς ἴδῃ ἄνευ μικροσκοπίου. Πόσον ἐπομένως λεπτὰ εἰσὶ τὰ νεῦρα τὰ ἐξ αὐτῶν ἐκνούμενα πρὸς τὸν ἐγκεφάλον τῆς μίας! Ὁ ὀφθαλμὸς εἶναι θυρυκαιοῦτατον ὄργανον, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἔθηκε χιλιάδας ἐξ αὐτῶν ἐξίσου ἀξιοθυμαστων ἐν τῇ κεφαλῇ τῆς μίας ἥτις βομβύζει περὶ ἡμᾶς. Εἶναι εὐκόλον εἰς αὐτὸν νὰ κατασκευάζῃ μικροὺς ὀφθαλμούς ὅσον καὶ μεγάλους, καὶ δύναται νὰ κατασκευάζῃ μυριάδες μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας ὅπως καὶ ἓνα.

Εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς ΑΘΗΝΑΙΩΣ εὐρίσκονται τὰ ἐξῆς Περιοδικά· Ὁ Α'. Τόμος τῆς Ἀθηναίου φ. 2.

«LECTURES ILLUSTRÉES POUR LES ENFANTS» ἐκδιδόμενον ἐν Λωσάνῃ τῆς Ἑλβετίας· εἰς φυλλάδιον 16 σελίδων κατὰ μῆνα καὶ κοσμοῦμενον διὰ 4 ἢ 5 ὠραιοτάτων εἰκόνων. Τιμὴ συνδρομῆς ἐτίας προπληρωτέας δρ. 2,50

Ἐν Κωνσταντινουπόλει συνδρομητικὰ ἐγγράφονται εἰς τὸ Βιβλιοδετεῖον Κ. Α. Γεράρδου, ὁδὸς Γιοργαντζιλάρ ἀριθ. 100.

Λύσις Αἰτιγματος Ε'.

Κίων—Κύων.

Ἐλυσαν αὐτὸ οἱ κκ. Ι. Ε. Στεράνου (Ἀθῆναι), Α. Κ. Σιγαλῶς (Σύρος), Ἐπίσκος ἡ κ. Ἐρασμία Κάλκου, Μ. Θεοφάνης, Α. Σουτᾶκης, Σ. Ι. Σοφριανὸς (Ἀθῆναι), Ν. Κ. Φραντζῆς (Πατριαίς), Ι. Ν. Χαϊδόπουλος, Π. Ι. Μαλεβήτης (Πάτραι), Α. Π. Δημητριάδης, Δ. Ν. Φαμελιάρης (Ἰδρα), Π. Κ. Γουλιμῆς, Ν. Δ. Χαρίτος (Μεσολόγιον).

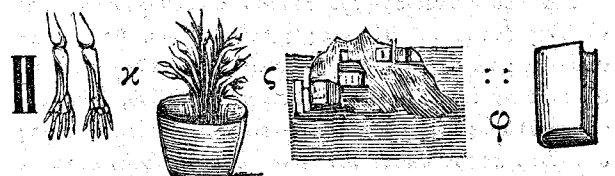
Λύσις Γρίφου 5.

Ο—οἰκία—Κως—κῶων—ες—τι—Φ—ύλος—Π—ιατος.

Ὁ οἰκίακὸς κῶων ἐστὶ φίλος πιστός.

Ἐλυσαν αὐτὸν οἱ κκ. Α. Γ. Κοντόσταυλος, Σ. Μακρῆς (Ἀθῆναι), Π. Ι. Μαλεβήτης, Η. Π. Καλαμογάρτης (Πάτραι), Κ. Γ. Μίλησις, Α. Α. Μ., Μ. Α. Μαυρομαρᾶ, Κ. Δ. Καλλιωντζῆς, Ῥέντζος, Σ. Ι. Σοφριανὸς, Κ. Β. Σταϊκόπουλος (Ἀθῆναι), Τ. Κόλλας (Κέρκυρα), Ἐλένη Α. Κ. (Πατριαίς), Κ. Α. Μαρτσώκης (Ζάκυνθος).

ΓΡΙΦΟΣ 7.

νῆσος τῶν Κυκλάδων Ὁμηρος

Ἀντ. Ἰωαννίδης.